

Abu Obayda ibn al-Jarrah

... den islamiska ummans förtroendeman

Har du någonsin undrat hur Abu Obayda ibn al-Jarrah kunde bli "ummans förtroendeman" och en person med hög ställning bland sahaba? Hans liv och historia utgör en förebild i mod, oppriktighet och god ledarskapsförmåga, då hans namn är förbundet med de viktigaste händelserna i den islamiska historien - från slaget vid Badr till de stora islamiska erövringarna i Levanten. Denne ädle följeslagare utmärkte sig genom upphöjd moral och en oöverträffad tapperhet, vilket gjorde honom till en framstående gestalt nära muslimernas hjärtan, förr och nu.

Upptäck genom denna artikel detaljerna om Abu Obaydas liv och de heroiska ställningstaganden som gjorde honom till en symbol för lojalitet och mod, samt hans främsta bedrifter som en exceptionell militär ledare. Följ med oss på en resa för att utforska lärdomarna från denna enastående personlighet och lär känna de djupa betydelser som den representerar.

Den ädle följeslagaren och en av de tio som givits glädjebudet om paradiset, Abu Obayda ibn al-Jarrah, som Profeten ﷺ sände till Najran för att undervisa dess folk i islam och Koranen, och döma mellan dem med rättvisa och balans. Ledaren för de islamiska arméerna, erövraren av de syriska länderna, ummahs förtroendeman, innehavaren av rak moral, rättskaffent beteende, barmhärtigt hjärta och visdomens sinne.

Abu Obayda ibn al-Jarrah är en av de tio som givits glädjebudet om paradiset, där Profeten sade: "Abu Bakr i paradiset, Omar i paradiset, 'Ali i paradiset, Othman i paradiset, Talha i paradiset, az-Zubayr i paradiset, 'Abd ar-Rahman ibn 'Awf i paradiset, Sa'd ibn Abi Waqqas i paradiset, Sa'id ibn Zayd ibn 'Amr ibn Nufayl i paradiset, och Abu Obayda ibn al-Jarrah i paradiset."

Abu Obayda ibn al-Jarrah gav Profeten ett löfte att han skulle ägna sitt liv åt Guds väg, och han höll sitt löfte och uppfyllde sitt ord. Han är en av dem som gjorde två hijror: han utvandrade till Abessinien under den andra

hijran, och han utvandrade från Mekka till Medina. Han bevittnade slagen vid Badr och Uhud och alla andra strider, och fortsatte jihad efter Profetens ﷺ död tillsammans med Abu Bakr och Omar, må Gud vara nöjd med dem.

Vem är Abu Obayda ibn al-Jarrah?

Abu Obayda ibn al-Jarrah är en framstående islamisk personlighet som lämnade ett djupt avtryck i den islamiska historien. Hans fullständiga namn är ‘Amir ibn ‘Abdullah ibn al-Jarrah al-Fihri al-Qurashi, och han är känd som Abu Obayda ibn al-Jarrah. Denne ädle följeslagare utmärkte sig genom sin höga moral, sin stora tapperhet och sin djupa uppriktighet gentemot islam och Profeten Muhammad ﷺ, vilket gjorde honom till en förebild i uppoffring och lojalitet. I denna artikel kommer vi att behandla Abu Obayda ibn al-Jarrah's liv genom dess olika faser – från den profetiska tiden, genom Abu Bakrs och Omars kalifat, fram till hans ledande roller som militär befälhavare under de islamiska erövringarna, samt de unika egenskaper som gjorde att han fick titeln "ummans förtroendeman".

Abu Obayda ibn al-Jarrah (40 f.H. – 18 H.) (584–639 e.Kr.) är ‘Amir ibn ‘Abdullah ibn al-Jarrah ibn Hilal al-Fihri al-Qurashi, känd som ummans förtroendeman, emirernas emir och erövraren av de syriska länderna. Han är en ädel följeslagare och en av de tio som givits glädjebudet om paradiset.

Abu Obayda ibn al-Jarrah hör till de allra första som antog islam. Han antog islam dagen efter Abu Bakr. Han föddes år 40 före hijra, 584 e.Kr., och var en smal man med markerat ansikte, tunnskäggig, lång, lätt framåtböjd (med en böjning i övre ryggen mot bröstet), och med några framtänder brutna.

Han var en modig muslimsk ledare, känd för sin gudsfruktan, asketism och goda dyrkan. Han återberättade 14 hadither från Profeten ﷺ, som sade om honom: "Vilken utmärkt man Abu Obayda är." Efter Profetens ﷺ död kom människor för att ge honom sin trohetsed till kalifatet, men han avböjde och sade: "Ska ni ge mig ed när Abu Bakr as-Siddiq finns bland er?"

När Khalid fick veta om de troendes ledarens beslut att avsätta honom och ge befälet till Abu Obayda, sade han: "Ni människor, det har sänts till er denna ummas förtroendeman." Och Abu Obayda ibn al-Jarrah sade om

Khalid: "Jag hörde Guds Sändebud ﷺ säga: 'Khalid är ett svärd av Guds svärd; vilken utmärkt ung man i sin stam.'"

Varför fick Abu Obayda 'Amir ibn al-Jarrah titeln 'ummans förtroendeman'?

Abu Obayda ibn al-Jarrah fick titeln "ummans förtroendeman" av Profeten Muhammad ﷺ, på grund av hans höga moral, fullständiga integritet och sanning. Han satte ummans intressen framför sina egna personliga intressen och tvekade inte att offra sig för islams och muslimernas skull. Denna egenskap kom inte ur tomma intet; Abu Obayda visade sådan pålitlighet och uppriktighet att han med rätta förtjänade denna titel, och denna hedersbetygelse från Profeten var en förkroppsligande av hans ädla moral och hans hängivenhet i tjänsten för islam.

Hans islam och hans utvandring till Medina

Abu Obayda utvandrade två gånger: en gång till Abessinien och en gång till Medina. Det är inte känt vilken plats Abu Obayda hade bland de första som antog islam, men Ibn Hisham nämner i Sira att han ingick i en grupp som antog islam efter åtta personer som föregick dem. Det mest sannolika är att de inte antog islam samma dag, utan vid olika tillfällen under flera dagar, och att deras samlade ordning kom efter de åtta första och före dem som nämns efter dem.

Abu Obayda ibn al-Jarrah räknas till de allra första som antog islam. Han var en av dem som Profeten Muhammad mötte i Dar al-Arqam innan muslimerna nådde fyrtio personer. Han var Profetens följeslagare från den

allra första tiden av kallelsen, han memorerade Koranen från dess tidigaste gryning, och han utsattes för plågor för Guds skull och var tålmodig. Ibn Sa'd berättar att han utvandrade till Abessinien under den andra hijran enligt berättelser från Muhammad ibn Ishaq och Muhammad ibn Omar, medan Musa ibn Oqba inte nämner honom. Al-Dhahabi sade: "Om han utvandrade till Abessinien så stannade han inte där länge."

Abu Obayda utvandrade från Mekka till Medina och bodde hos Kulthum ibn al-Hidm al-Awsi. Efter att Profeten Muhammad anlände till migrationsorten, skapade han broderskap mellan muhajirun och ansar. Muslim återger i sin Sahih från Anas ibn Malik att Guds Sändebud skapade broderskap mellan Abu Obayda ibn al-Jarrah och Abu Talha (Zayd ibn Sahl ibn al-Aswad al-Khazraji).

Hans moral och egenskaper

Al-Bukhari och Muslim återger från Anas ibn Malik att Profeten Muhammad sade: "Varje umma har en förtroendeman, och vår ummas förtroendeman, ni umma, är Abu Obayda ibn al-Jarrah." Ibn Hajar al-Asqalani sade: "Förtroendemannen är den som är pålitlig och behaglig. Denna egenskap delas visserligen av honom och andra, men sammanhanget antyder att han har en större del av den. Profeten ﷺ gav var och en av de stora (sahaba) en särskild dygd och beskrev honom med den, vilket antyder att han hade en högre grad av den än andra - såsom blygheten hos Othman, rättskipningen hos 'Ali och liknande."

Muslim återger från Anas att folket från Jemen kom till Guds Sändebud och sade: "Sänd med oss en man som lär oss sunna och islam." Han tog då Abu Obaydas hand och sade: "Detta är denna ummas förtroendeman."

Ibn Sa'd återger från Malik att Omar skickade till Abu Obayda fyra tusen eller fyrahundra dinarer och sade till budbäraren: "Se vad han gör med dem." Abu Obayda delade ut dem. Sedan skickade han till Mu'adh lika mycket, och han delade ut dem förutom något som hans hustru sade att de behövde. När budbäraren berättade detta för Omar sade han: "Lovad vare Gud som har gjort i islam sådana som gör detta."

Abu Obayda ibn al-Jarrah under den profetiska tiden

Abu Obayda var en av de första som trädde in i islam. Han antog islam

genom Abu Bakr as-Siddiq, må Gud vara nöjd med honom, och han var en av de tio som givits glädjebudet om paradiset. Abu Obayda deltog i alla strider tillsammans med Profeten Muhammad ﷺ och visade i dem ett exceptionellt mod och en oöverträffad uppriktighet. Bland de händelser som framhäver hans fasta tro och uppriktighet är dagen vid Badr, då han dödade sin egen far som kämpade i avgudadyrkarnas led – han satte sin lojalitet till Gud och Hans Sändebud över blodsbanden.

Under Abu Bakr as-Siddiqs tid

Efter Profeten Muhammads ﷺ död fortsatte Abu Obayda att tjäna islam under kalifen Abu Bakr as-Siddiqs ledning. Abu Bakr förlitade sig på honom i många svåra uppdrag, och han deltog i riddah-krigen för att avskräcka de stammar som avfallit från islam. Abu Obayda visade under denna period sin uppriktighet och militära skicklighet, då han bidrog till att ena leden och skydda den unga islamiska staten från inre och yttre faror.

Under Omar ibn al-Khattabs tid

Under Omar ibn al-Khattabs kalifat ökade Abu Obaydas betydelse som militär ledare, då han utsågs till befälhavare över de islamiska arméerna i Levanten. Abu Obayda ledde flera avgörande slag mot det bysantinska riket, såsom slaget vid Yarmuk, som var en av de största segrarna i den islamiska erövringens historia. Abu Obayda utmärkte sig genom klokhet och visdom, och han åtnjöt Omars förtroende, som sade om honom: "Om Abu Obayda hade varit vid liv, skulle jag ha anförtrott honom muslimernas angelägenheter." Detta som ett erkännande av hans uppriktighet och höga kompetens.

Fem av de mest kända uttalandena av Abu Obayda ibn al-Jarrah

Bland de uttalanden som tillskrivs Abu Obayda finns dessa visdomsord och odödliga citat:

- "En troendes hjärta är som en fågel; det vänder sig så och så många gånger varje dag."
- Abu Obayda ledde en gång människor i bön, och när han avslutade sade han: "Satan fortsatte nyss att viska till mig tills jag såg mig själv som bättre än andra. Jag ska aldrig leda bönen igen."
- "Jag önskar att jag vore en bagge som min familj slaktade, åt mitt

kött och drack min buljong.”

- ”Det finns ingen människa – röd eller svart, fri eller slav, icke-arab eller vältalig – som jag vet är bättre än jag genom gudsfruktan, utan att jag skulle önska att jag vore i hans hud.”
- ”Fördärvet är att synda och sedan inte göra någon god handling efter det, tills man går under.”

Abu Obayda ... den starke och pålitlige

Guds Sändebud ﷺ kallade Abu Obayda ibn al-Jarrah ”människornas och ummans förtroendeman”, där han sade: ”Varje umma har en förtroendeman, och denna ummas förtroendeman är Abu Obayda ibn al-Jarrah.” [al-Bukhari]

När delegationen från Najran i Jemen kom till Profeten ﷺ och bad honom att sända med dem en pålitlig man som kunde undervisa dem, sade han: ”Jag ska sannerligen sända med er en pålitlig man, en verkligt pålitlig.” Var och en av sahaba önskade då att det skulle vara han, men Profeten valde Abu Obayda och sade: ”Res dig, Abu Obayda.” [al-Bukhari]

Al-Tirmidhi återger från Abu Hurayra att Guds Sändebud sade: ”Vilken utmärkt man Abu Bakr är, vilken utmärkt man Omar är, vilken utmärkt man Abu Obayda ibn al-Jarrah är, vilken utmärkt man Usayd ibn Hudayr är, vilken utmärkt man Thabit ibn Qays ibn Shammās är, vilken utmärkt man Mu‘adh ibn Jabal är, vilken utmärkt man Mu‘adh ibn ‘Amr ibn al-Jamuh är.”

‘Abdullah ibn Shaqiq berättar: Jag sade till ‘A’isha, må Gud vara nöjd med henne: ”Vilken av Guds Sändebuds följeslagare var mest älskad av Guds Sändebud?” Hon sade: ”Abu Bakr.” Jag sade: ”Sedan vem?” Hon sade: ”Omar.” Jag sade: ”Sedan vem?” Hon sade: ”Sedan Abu Obayda ibn al-Jarrah.” Jag sade: ”Sedan vem?” Hon teg.

Det berättas att i det åttonde året efter hijra sände Profeten ‘Amr ibn al-‘As till områdena Bali och Odhra i expeditionen Dhat al-Salasil. ‘Amr fann att fiendens styrka var stor, så han skickade till Profeten och bad om förstärkning. Profeten uppmanade då de första muhajirun att ansluta sig, och Abu Bakr och Omar var bland dem. Profeten utsåg Abu Obayda ibn al-Jarrah till befälhavare över förstärkningen till ‘Amr ibn al-‘As.

När de anlände sade ‘Amr: ”Jag är er ledare.” Muhajirun sade: ”Du är ledare över dina män, och Abu Obayda är ledare över muhajirun.” ‘Amr sade: ”Ni är endast min förstärkning.”

När Abu Obayda såg detta – och han var god i sin moral och följde Guds Sändebuds order och förbund – sade han: "Du vet, 'Amr, att Guds Sändebud sade till mig: 'Om du kommer till din kamrat, samarbeta då.' Och om du trotsar mig, kommer jag att lyda dig."

Han dödade sin far och satte kärleken till Gud och Hans Sändebud före allt

Abu Obayda uteblev inte från någon strid som Profeten deltog i, och han hade stora ställningar av hjältemod och uppoffring. I slaget vid Badr såg Abu Obayda sin far i avgudadyrkarnas led, så han undvek honom, medan hans far insisterade på att döda honom. Sonen fann ingen utväg annat än att möta sin far, och svärdet möttes, och den avgudadyrkande fadern föll död, genom sin sons hand – sonen som satte kärleken till Gud och Hans Sändebud över kärleken till sin far. Då sände Gud ned om honom denna vers:

{Du finner inte människor som tror på Gud och den yttersta dagen som visar kärlek till dem som sätter sig upp mot Gud och Hans Sändebud, även om de vore deras fäder, deras söner, deras bröder eller deras släkt. De är de som Gud har skrivit tron i deras hjärtan och stärkt dem med en ande från Sig, och Han ska låta dem träda in i trädgårdar, floder strömmar under dem, där de ska förbli. Gud är nöjd med dem och de är nöjda med Honom. De är Guds parti; sannerligen, Guds parti är de framgångsrika.}
[al-Mujadala: 22]

Abu Obayda – den militära ledaren med djup kunskap om krigskonst

Abu Obayda ibn al-Jarrah spelade en central roll som militär ledare i de islamiska erövringarna, särskilt i Levanten. Han utmärkte sig genom sin unika ledarstil, där han förenade fasthet och mildhet, och han ledde armén med en själ fylld av tillit till Gud. Genom sin klokhet och tapperhet vann han soldaternas kärlek och respekt, vilket gjorde att hans armé gick in i striderna med hög moral och uppnådde seger efter seger – den mest framstående var segern i slaget vid Yarmuk, som öppnade Levanten för muslimerna.

Abu Obayda hade stor erfarenhet av krigskonst och stridsstrategier, därför gjorde Profeten honom till befälhavare över många expeditioner. Det hände att Profeten sände honom som ledare för expeditionen "Säf

al-Bahr” (Havets svärd). De var trehundra män, och deras mat tog nästan slut, så att en mans andel blev en dadel per dag. Sedan gick de mot havet och fann att vågorna hade kastat upp en enorm fisk, som kallades ”al-‘Anbar”. Abu Obayda sade: ”Det är ett självdött djur.” Sedan sade han: ”Nej, vi är Guds Sändebuds utsända och på Guds väg, så ät.” De åt av den i arton dagar. [Muttafaqun ‘alayh]

Omar ibn al-Khattab, må Gud vara nöjd med honom, sade en dag till sina sällskap: ”Önska er.” En av dem sade: ”Jag önskar att detta hus vore fullt av silvermynt, så att jag kunde spendera dem på Guds väg.” Han sade: ”Önska er.” En annan sade: ”Jag önskar att detta hus vore fullt av guld, så att jag kunde spendera det på Guds väg.” Omar sade: ”Men jag önskar att detta hus vore fullt av män som Abu Obayda ibn al-Jarrah, Mu‘adh ibn Jabal och Hudhayfa ibn al-Yaman, så att jag kunde anförtro dem lydnaden mot Gud.” [al-Bukhari]

Omar kände hans värde, så han gjorde honom till en av de sex som han utsåg för att välja de troendes ledare efter hans död.

Abu Obayda, må Gud vara nöjd med honom, var mycket hängiven i dyrkan och levde ett liv av nöjsamhet och asketism. Omar, må Gud vara nöjd med honom, kom in till honom när han var befälhavare över Levanten, och fann i hans hus endast hans svärd, hans sköld och hans sadel. Omar sade till honom: ”Om du ändå skaffade dig något (möblemang eller ägodelar).” Abu Obayda sade: ”O de troendes ledare, detta kommer att räcka oss fram till viloplatsen.”

Abu Obaydas jihad och hans gärningar under kalifatet

Abu Obayda, må Gud vara nöjd med honom, deltog i slaget vid Badr, Uhud och al-Hudaybiya. Guds Sändebud, ﷺ, sände honom som ledare för armén i expeditionen Dhat al-Khabat, och han sände honom också som guvernör till folket i Najran. Han var en av befälhavarna i Levanten efter att Omar ibn al-Khattab, må Gud vara nöjd med honom, avsatte Khalid ibn al-Walid, må Gud vara nöjd med honom, och satte Abu Obayda i hans ställe. Inskriptionen på Abu Obaydas sigill var: **”al-khumus lillah”** (”en femtedel tillhör Gud”).

Ibn Hajar, må Gud förbarma sig över honom, sade: ”De flesta av Levantens länder öppnades genom hans hand.” Abu Bakr, må Gud vara nöjd med honom, gjorde honom under sitt kalifat ansvarig för muslimernas

statskassa, och Omar ibn al-Khattab, må Gud vara nöjd med honom, gjorde honom till emirernas emir i Levanten. Han var arméns befälhavare vid erövringen av Damaskus. Guds Sändebud, ﷺ, sände honom efter ‘Amr ibn al-‘As i expeditionen Dhat al-Salasil för att förstärka honom med trupper. Och när folket från Jemen kom till Guds Sändebud, ﷺ, och bad honom att sända med dem någon som lärde dem Koranen och sunna, tog han Abu Obaydas hand - ummans förtroendeman - och valde honom åt dem.

På dagen vid Saqifat Bani Sa‘ida

När ansar och muhajirun samlades i Saqifat Bani Sa‘ida för att välja en efterträdare till muslimerna efter Profetens död, visade Abu Obayda ibn al-Jarrah ett klokt ställningstagande. Han deltog inte i tvist eller argumentation, utan strävade efter muslimernas enhet. Han valde tillsammans med Abu Bakr och Omar att ena muslimerna under Abu Bakr as-Siddiq, vilket visar hans omsorg om ummans enhet och att undvika splittring. Detta ställningstagande återspeglar Abu Obaydas skarpsinne och hans omsorg om det allmänna bästa.

Berättelsen om de två ringarna som trängde in i Guds Sändebuds ansikte på Uhud-dagen

En av de mest kända berättelserna om Abu Obaydas mod och kärlek till Guds Sändebud ﷺ framträder i slaget vid Uhud. När Profeten skadades och två ringar från hans hjälm trängde in i hans ädla ansikte, steg Abu Obayda fram med fasthet och drog ut ringarna med sina tänder, av rädsla för att skada Profeten. Han förlorade några av sina framtänder på grund av detta. Denna händelse visar den djupa kärlek Abu Obayda bar till Guds Sändebud och hans beredskap att offra även sin egen hälsa för hans skull.

Berättelsen om Abu Obaydas ledarskap över sahaba och hans visdom och lydnad mot Profeten

När Profeten Muhammad ﷺ utsåg Abu Obayda till ledare över några av sahaba, visade han sin skicklighet och visdom som befälhavare. Han utmärkte sig genom ödmjukhet och hängivenhet i utförandet av sina uppgifter, och han följde alltid Profetens instruktioner och var angelägen om att lyda Gud och Hans Sändebud i varje liten och stor sak. Bland de

ställningstaganden som visar hans visdom är hans omsorg om att vägleda sina följeslagare till att arbeta i gruppens anda och anstränga sig för att höja den islamiska umman, vilket gjorde att alla uppskattade hans visdom och hans vägledning.

Vad sade Omar ibn al-Khattab om Abu Obayda ibn al-Jarrah?

Kalifen Omar ibn al-Khattab uttryckte sin djupa beundran för Abu Obaydas personlighet. Han beskrev honom med orden: **"Om Abu Obayda hade varit vid liv, skulle jag ha anförtrott honom muslimernas angelägenheter."**

Detta uttrycker hur stort förtroende Omar hade för Abu Obaydas kompetens och höga moral, och visar den stora ställning han hade bland sahaba. Omar såg i Abu Obayda den idealiske ledaren som förenade gudsfruktan med förmågan att leda, vilket gjorde honom till en idealisk kandidat för att leda den islamiska umman.

Pesten i 'Amwas och Abu Obaydas död

När Abu Obayda läste brevet förstod han att de troendes ledare ville rädda honom från pesten, och han mindes Profetens ord: **"Pesten är martyrskap för varje muslim."** [Muttafaqun 'alayh]

Så han skrev till Omar och sade: "Jag har förstått din önskan, så befria mig från din befallning, för jag är i en av muslimernas arméer och jag vill inte föredra mig själv framför dem." När Omar läste brevet grät han. Man sade till honom: "Har Abu Obayda dött?" Han sade: "Nej - men det är som om han har dött."

De troendes ledare skrev till honom en andra gång och befallde honom att lämna 'Amwas till området al-Jabiya så att inte hela armén skulle gå under. Abu Obayda gick då med armén dit Omar befallt honom. Han insjuknade i pesten och utsåg Mu'adh ibn Jabal till arméns ledare efter honom. Sedan dog han, må Gud vara nöjd med honom, i pesten i 'Amwas vid 58 års ålder. Mu'adh ibn Jabal bad över honom, och han begravdes i Baysan i Levanten.

År 18 e.H. sände Omar ibn al-Khattab, må Gud vara nöjd med honom, en armé till Jordanien under Abu Obayda ibn al-Jarrahs ledning. Armén slog läger i 'Amwas i Jordanien, och där spreds pest under arméns vistelse. Omar fick veta detta och skrev till Abu Obayda: "Det har uppstått ett behov hos mig, och jag kan inte vara utan dig i det, så skynda till mig."

Det finns ett mausoleum över Abu Obayda ibn al-Jarrah i byn Dayr ‘Alla i centrala Jordandalen nordväst om Jordanien. Det finns också idag ett "Abu Obayda-helgedom" i "Ghawr al-Balawna" längs huvudvägen som går genom Jordandalen från norr till söder, fyrtio kilometer från staden al-Salt. Sultan al-Zahir Baybars byggde en helgedom över Abu Obaydas grav och avsatte en donation vars avkastning gick till böneutroparen och imamen.

Sammanfattning

Abu Obayda ibn al-Jarrah räknas till de mest framstående och ädlaste av sahaba i moral och mod. Han lämnade ett tydligt avtryck i de islamiska erövringarna och var känd för sin pålitlighet, sanning och hängivenhet i tjänsten för islam, tills han förtjänade titeln "**ummans förtroendeman**". Abu Obayda förblir en stor förebild för islamiskt ledarskap byggt på uppriktighet inför Gud och Hans Sändebud och kärlek till det goda för umman. Hans liv utgör ett exempel för generationerna och en symbol för islams ädla värderingar och principer.

Källa:

Flera olika källor

- Ibn Kathir, *al-Bidaya wa-n-Nihaya*, Dar al-Fikr.
- Ibn Hisham, *al-Sira al-Nabawiyya*, Dar Ihya' al-Turath al-'Arabi.
- al-Tabari, *Tarikh al-Rusul wa-l-Muluk*, Dar al-Ma'arif.
- Ibn al-Athir, *Usd al-Ghaba fi Ma'rifat al-Sahaba*, Dar al-Kutub al-'Ilmiyya.
- Ibn Sa'd, *al-Tabaqat al-Kubra*, Dar Sadir.